

Rechtbank Amsterdam
Locatie Amsterdam

Zaakkenmerk: C/13/708733
Rolnummer: 21/930
Zittingsdatum: 1 september 2022 te 09.30 uur

SPREEKAANTEKENINGEN

Inzake:
Stichting Viruswaarheid.nl,
gevestigd te Rotterdam,
eiseres,
advocaat: mr. J.B. Maliepaard,

tegen:

ING BANK N.V.,
gevestigd te Amsterdam,
gedaagde,
advocaat: mr. B.W.G. van der Velden

1. Inleiding

1. Een kort geding geeft naar zijn aard altijd een tijdelijke maatregel. Maar indien een dergelijke maatregel vervolgens niet in een bodemprocedure opnieuw aan de orde wordt gesteld en er wordt geen Hoger beroep ingesteld dan is de maatregel tussen partijen in principe bindend, zo lang deze nog relevant is voor de bestaande rechtsverhouding. Op deze manier worden in Nederland heel veel conflicten beslecht. De voorzieningenrechter heeft dan feitelijk het laatste woord.
2. In deze zaak is dat niet zo, terwijl de zaak zich er prima voor zou hebben geleend. Een bodemrechter beslist bij voorlopig oordeel dat de bankrekening gecontinueerd moet worden en de vraag in hoeverre de initiële opzegging al dan niet rechtsgeldig is opgezegd wordt verder niet meer door een der partijen aan de orde gesteld.
3. Een dergelijke handelswijze van partijen had ook voor de hand gelegen want van de mogelijke risico's die ING zag voor de donateurs van de Stichting is helemaal niets gebleken. De financiële administratie van de Stichting is om door een ringetje te halen. De inkomsten bestaan uit donaties van particulieren. De stortingen gaan allemaal via internetbankieren en zijn dus voor ING direct traceerbaar en de uitgaven bestaan voornamelijk aan de betalingen van advocaatkosten en andere gemakkelijk te herleiden en legitieme partijen. En of je het nu met de ideeën van de Stichting eens bent of niet. De Stichting doet waar het voor staat.
4. Dat partijen alsnog in deze bodemprocedure zijn beland is het gevolg van het oordeel in het tweede kort geding vonnis dat de vordering wordt toegewezen onder de voorwaarde dat de Stichting uiterlijk op de rol van 27 oktober 2022 een bodemprocedure aanbrengt.
5. De Stichting heeft contact opgenomen met ING en gevraagd of zij – gezien het gemotiveerde oordeel in Kort Geding – bereid was om de rekening te continueren zonder dat er nog een bodemprocedure zou plaatsvinden. Het antwoord daarop was nee.
6. Maar de donateurs van de Stichting hebben hun donaties in principe niet gedaan om de procedures tegen ING te bekostigen. ING stelde dat zij zich zorgen maakte of de gelden van donaties wel besteed werden aan het doel waarvoor deze waren bestemd. Zij schroomt echter niet om de Stichting tot 3 maal toe te dwingen een procedure tegen haar te voeren waarvan zij weet dat de kosten daarvan ook door diezelfde donaties voldaan moeten worden omdat de Stichting geen andere bron van inkomsten heeft en wel een bankrekening nodig heeft. Het leek mij goed om u dat voor te houden alvorens u over de geschilpunten dient te beslissen. Ook de Voorzieningenrechter nam in het vonnis op dat het er alle schijn van had dat ING vooral niet de Stichting geassocieerd wilde worden. In dat licht dienen de door ING gemaakte verwijten aan het adres te worden beoordeeld. De verwijten zijn erbij gezocht om het beoogde doel te bereiken.

7. Deze zaak gaat over de door ING geïnitieerde opzegging van de bancaire relatie tussen ING en de Stichting. Tussen partijen zijn hierover reeds twee kortgeding procedures gevoerd. In het vonnis van 2 juni 2021 heeft de voorzieningenrechter als ordemaatregel ING veroordeeld om de bankrelatie met de Stichting te continueren voor de duur van vier maanden teneinde de Stichting in de gelegenheid te stellen elders een bankrekening te openen.
8. De Stichting heeft nadien (en tot op heden) geen nieuwe bank gevonden die voor haar een bankrekening wil openen. ING heeft de Stichting op 1 september 2021 laten weten de bancaire relatie na afloop van de door de voorzieningenrechter bevolen termijn van vier maanden, derhalve per 4 oktober 2021, opnieuw op te zeggen. Zij stuurt hiervoor een nieuwe opzeggingsbrief, waarin zij teruggrijpt op de eerdere opzeggingsgronden.
9. Omdat opnieuw blokkade van haar bankrekening dreigde, heeft de Stichting ING een tweede maal in een kort geding betrokken. De Stichting heeft gevorderd dat ING verplicht moet worden om de bankrelatie met de Stichting ook na 4 oktober 2021 te continueren, totdat zij is geaccepteerd als klant door een andere systeembank, dan wel tot in een bodemprocedure een vonnis is gewezen omtrent de door ING geïnitieerde opzegging van de bancaire relatie tussen partijen. De voorzieningenrechter heeft in het vonnis van 7 oktober 2021 de Stichting in het gelijk gesteld en geoordeeld dat ING de bankrelatie met de Stichting ook na 4 oktober 2021 moet continueren, totdat in de bodemprocedure in eerste aanleg is beslist over de rechtmatigheid van de opzegging over de bancaire relatie.
10. De contractuele bevoegdheid van een bank tot opzegging dient getoetst te worden aan de eisen van redelijkheid in billijkheid, die in ieder geval vereist dat er een voldoende zwaarwegende grond voor opzegging bestaat. Een voldoende zwaarwegende grond bestaat wanneer een onderneming wordt verdacht van witwassen of indien een onderneming onvoldoende informatie of medewerking aan het onderzoek van de bank verleend. Een bank heeft uit hoofde van haar maatschappelijke functie een bijzondere zorgplicht. Die bijzondere zorgplicht kan meebrengen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat een bank gebruik maakt van haar opzeggingsbevoegdheid. Hiervan kan sprake zijn indien een zakelijke cliënt van de bank aanvoert dat hij, na opzegging, voor een betaalrekening niet terecht kan bij een andere bank, met uitsluiting van toegang tot het bancaire verkeer als gevolg.¹
11. Inzet van deze bodemprocedure is niet alleen het aantonen van de onrechtmatigheid van de opzegging vanwege het ontbreken van een voldoende zwaarwegende grond daarvoor. De Stichting meent dat zelfs indien de opzegging door de rechtbank rechtsgeldig worden geacht,

¹ Gerechtshof Amsterdam 30 juli 2019. ECLI:NL:GHAMS:2019:2822 en HR 5 november 2021, ECLI:NL:HR:2021: 1652.

haar vorderingen alsnog moeten worden toegewezen omdat ING als Nederlandse systeembank de Stichting, op grond van de redelijkheid en billijkheid, toegang moet verlenen tot het Nederlandse betaalverkeer.

2. Geen zwaarwegende grond voor rechtsgeldige opzegging

12. ING stelt in haar conclusie van antwoord dat zij, voortbouwend op de omstandigheden van de eerste opzegging en naar aanleiding van de uitspraken van de Stichting in de media en het feit dat de Stichting wederom geen inspanning verricht om elders een bankrekening te vinden, de bancaire relatie, na verloop van de ordemaatregel, per 4 oktober 2021 heeft beëindigd.
13. Volgens ING gaven de omstandigheden die relevant waren ten tijde van de eerste opzegging, derhalve ook aanleiding voor de tweede opzegging van 4 oktober 2021. Dit betreffen de volgende omstandigheden.
 - i) Het feit dat DancaMundo zonder overleg met ING haar rekening ter beschikking stelde voor donaties bestemd voor Viruswaarheid, hetgeen in strijd is met artikel 5.1. van de Voorwaarden voor een Zakelijke Rekening;
 - ii) Het feit dat de heer Engel de statuten van DancaMundo zonder overleg met ING heeft gewijzigd waardoor de aard en doelstelling van DancaMundo werden vervangen door die van de Stichting. Dit is in strijd met artikel 2.2 van de Algemene Bankvoorwaarden;
 - iii) De constatering van ING dat de heer Engel een deel van de ontvangen donaties heeft aangewend voor een lening aan hemzelf in het kader van de aankoop van onroerend goed in Spanje. Het gebruiken van donaties door een bestuurder ten behoeve van een eigen belang in privé, zonder daarbij transparantie te betrachten jegens de donateurs, is in strijd met artikel 5.1. en vormt een reëel (reputatie-)risico voor de bank.
 - iv) Het risico op (nader) niet-integer handelen van de bestuurder wordt verder verhoogd omdat Engel, ten tijde van deze gebeurtenissen, enig bestuurder was van DancaMundo en Viruswaarheid I en er voor beide entiteiten geen toezichtsorgaan was ingesteld;
 - v) Vanwege voorgaande risico-indicaties heeft ING voldoende duidelijk en specifiek vragen gesteld en om informatie gevraagd. Ondanks verzoeken om antwoorden te onderbouwen met stukken, heeft DancaMundo dat nagelaten.

14. ING stelt dat als gevolg van voorgaande omstandigheden ING haar klantonderzoek in de zin van de Wwft en de Wft niet heeft kunnen afronden. Op grond van artikel 5 lid 2 Wwft geldt dan voor ING de verplichting om de relatie te beëindigen. De Stichting stelt zich op het standpunt dat voorgaande omstandigheden, zowel afzonderlijk als in samenhang bezien,

geen zwaarwegende grond vormen om de financieringsrelatie met de Stichting op te zeggen. Er is immers geen enkele reden om aan te nemen dat er sprake was van een risico op witwassen of terrorismefinanciering, ING heeft eigenlijk een ander motief om de bancaire relatie te kunnen beëindigen en de gedragingen vallen binnen de vrijheid die een bestuurder van een rechtspersoon en dus ook een Stichting heeft.

De door ING gestelde omstandigheden leiden niet tot rechtsgeldige opzegging

Ad i en ii)

15. Dat de rekening van de Stichting DancaMundo is gebruikt om donaties te ontvangen van de Stichting, maakt dit nog geen zwaarwegende grond voor opzegging van de relatie. De reden dat Engel de rekening van DancaMundo aan donateurs opgaf, is gelegen in het feit dat de Stichting nog geen bankrekening had en de aanvraag van de bankrekening bij ING veel langer duurde dan verwacht terwijl er reeds een grote groep bereidwillige donateurs klaarstonden die de doelen van de stichting ondersteunden. Er was sprake van een mondelinge overeenkomst tot bewaarneming ex artikel 7:600 e.v. BW. Stichting Danca Mundo hield het geld namens de Stichting Viruswaarheid zoals de Stichting geen bankrekening had. De Stichting ging er uiteraard vanuit dat dit slechts voor zeer korte duur zou zijn want zij had er zelf geen enkel belang bij deze situatie. Toen het te lang duurde heeft de Stichting Danca Mundo dan ook haar statuten gewijzigd teneinde aan deze onwenselijke, maar volstrekt legale constructie een inde te maken. Had de Stichting ING hier op eigen initiatief moeten informeren. Nee, niet valt in te zien op welke grondslag een dergelijke informatieverplichting zou rustten. Bovendien had de Stichting DancaMundo geen geld op de bank staan zodat er ook geen gevaar bestond van vermenging.
16. Engel doet in juni 2020 in zijn hoedanigheid van bestuurder van beide stichtingen een aanvraag bij ING om de rekening van DancaMundo over te zetten naar de Stichting Viruswaarheid. Op 13 juli 2020 krijgt Engel van ING een bevestigingsmail voor de aanvraag van een nieuwe zakelijke rekening en vraagt zij Engel om in het kader van de op haar rustende verplichtingen uit hoofde van de Wwft en de Wft een vragenlijst in te vullen. Engel beantwoordt de vragenlijst zo volledig mogelijk en stuurt deze terug aan ING.
17. Op 10 september 2020 ontvangt Engel nog een vragenlijst die met name gaat over het gebruik van de rekening van de Stichting DancaMundo voor de ontvangsten en uitgaven van de Stichting Viruswaarheid. De antwoorden van Engel geven aan dat het verzoek tot overheveling van de rekening juist ingegeven is om onzuiverheid weg te nemen. Hij wilde de zaken strikt gescheiden houden. ING is vervolgens in het kader van een klantonderzoek nog meer vragen gaan stellen omtrent het gebruik van de rekening van Stichting DancaMundo. ING creëerde het probleem zelf.

18. De Stichting was inmiddels al twee maanden aan het wachten op een bankrekening. Gezien de aard van de activiteiten van de Stichting mag van de bank verwacht worden dat zij begreep dat de Stichting een bankrekening wilde om donaties te ontvangen. ING maakte zelf een probleem van dat gebruik en was niet voornemens om mee te werken aan een oplossing van dat probleem, althans niet op korte termijn. Vervolgens heeft Engel zelf op creatieve wijze een oplossing bedacht voor het probleem. De fusie was echter ingegeven vanuit de intentie om een ook door ING als onwenselijk bestemd probleem recht te trekken.
19. Opgemerkt dient hierbij te worden dat toen er een rekening werd aangevraagd voor de Stichting DancaMundo, die rekening zonder nadere vragen binnen enkele werkdagen was geopend. ING erkent in haar brief van 12 januari 2021 dat zij de oude Stichting Viruswaarheid niet als klant zou accepteren. Willem Engel was inmiddels een bekende Nederlander geworden en één van de gezichten van de mensen die zich verzetten tegen de door de overheid getroffen maatregelen inzake Corona. Zou de fusie niet hebben plaatsgevonden dan zou de onwenselijke situatie dus hebben voortgeduurd. Vanuit die visie bezien is het niet aan Engel te verwijten dat hij op zoek ging naar een oplossing.

Ad iii)

20. Dat de donaties deels zijn besteed aan een ander doel dan waarvoor ze zijn gedoneerd en dat daarmee sprake is van een overtreding van artikel 5.1 van de Voorwaarden Zakelijke Rekening, is niet juist. Het beroep of bedrijf van de Stichting Viruswaarheid verzet zich geenszins tegen het verstrekken van leningen. Zou de visie van ING juist zijn dat het verstrekken van leningen een schending oplevert van artikel 5.1 van de bankvoorwaarden, dan zou dat met zich meebrengen dat iedere stichting, behoudens stichtingen die zich richten op het aangaan en verstrekken van leningen, in strijd met die bepaling zou handelen. Stichtingen maken deel uit van het economisch verkeer en het verstrekken van leningen maakt daar ook onderdeel van uit. In het onderhavige geval was het van belang dat de bestuurder Engel niet geconfronteerd zou worden met een boete waardoor hij in financiële nood zou komen en zich niet meer aan zijn taak kon wijden. Dat is een inschatting waarvan het de bestuurder van een stichting vrij staat om een dergelijke afweging te maken, mits daarmee de donateurs niet worden benadeeld. Engel wist dat hij op zeer korte termijn in staat zou zijn om het bedrag weer terug te betalen. Het verstrekken van een lening verandert de vermogenspositie van de Stichting niet. Dat is belangrijk. In plaats van een vordering op de bank verkreeg de Stichting een vordering op Engel van dezelfde grote.
21. Van benadeling van de donateurs is in het geheel geen sprake. Ter zake verwijs ik naar het als productie 36 overgelegde nieuwsartikel, gepubliceerd op de website van het OM, waarin wordt beschreven dat het OM het civiel onderzoek naar Stichting Viruswaarheid beëindigt. Uit het onderzoek is gebleken dat de donateurs erop kunnen vertrouwen dat het geld dat ze bijeen hebben gebracht gebruikt wordt voor waar de stichting is voor opgericht. De door het OM geconstateerde onregelmatigheden zijn, gelet op de herstelmaatregelen die door de

stichting zijn doorgevoerd, onvoldoende voor verdere civiele stappen tegen de stichting of de bestuurders.

22. Even voor uw begrip. Het OM heeft op basis van de nieuwsberichten over dat Engel van geld van donaties een stuk grond in Spanje had gekocht besloten om een onderzoek te starten met het oog op de mogelijkheden om Engel op grond van artikel 2:298 BW door de rechtbank op vordering van het OM als bestuurder te laten ontslaan. Dat die informatie over de aankoop van een stuk grond in de media was verschenen was omdat ING haar pleitnotitie van de procedure in eerste aanleg aan een journalist van het Algemeen Dagblad had verstrekt. Waar het AD nog vermeldde dat zij de visie van ING weergaf in het artikel deden andere mediakanalen dat niet meer en er werd een rel geboren die er geen was en die nergens op was gebaseerd. Het OM zag haar kans schoon. Engel was toch ook diegene die in eerste instantie succesvol was geweest in de procedure tegen de Staat betreffende de avondklok. Het OM had graag een verzoek ingediend om Engel te laten ontslaan, maar ze konden helemaal niets vinden.
23. Bovendien heeft de heer Engel bij dagvaarding voor het eerste kortgeding (in mei 2021) de leningsovereenkomst overgelegd. ING baseert de tweede opzegging op bezwaren die ten tijde van de eerste opzegging relevant waren. De tweede opzegging betreft echter een zelfstandige opzegging die beoordeeld moet worden naar de toen geldende omstandigheden. Een van die omstandigheden ten tijde van de tweede opzegging was dat ING inmiddels in het bezit was van de leningsovereenkomst en de daarvan deel uitmakende garantstelling. ING wist dus wie de leningnemer was, wie de leninggever was, waarom het geld geleend was, hoeveel geld er geleend was en dat dit geld van donaties afkomstig was. Daarnaast wist ING ook dat de lening al ruimschoots voor de eerste opzegging, op 30 december 2020, was terugbetaald. Op geen enkele wijze kon hieruit het vermoeden ontstaan dat het zou gaan om witwassen of de financiering van terrorisme. Een orkaan in een glas water zou ik zeggen.
24. Overigens heeft ING slechts één keer een rappel gestuurd waaruit bleek dat zij de schriftelijke leningsovereenkomst wilde ontvangen. Zij heeft vervolgens direct de bancaire relatie opgezegd. Indien het niet ontvangen van de leningsovereenkomst zo'n probleem was dan had ING wel nog een rappel gestuurd. Het uitblijven van de leningsovereenkomst kwam ING gewoon goed uit.

Ad iii)

25. Op 30 november, dus vóór de tweede opzegging, heeft de Stichting andere bestuursleden en leden van een toezichthoudend orgaan benoemd. ING stelt dat deze achteraf getroffen maatregelen niet relevant zijn voor de rechtmatigheid van de opzegging. Dat is onjuist. Als gezegd betreft de tweede opzegging een zelfstandige opzegging die moet worden beoordeeld naar de toenmalige omstandigheden. ING beroept zich thans op een bezwaar dat

zowel ten tijde van de tweede opzegging als deze bodemprocedure haar relevantie volledig heeft verloren. En nog belangrijker doel van het benoemen van andere bestuursleden en een toezichthoudend orgaan is het waarborgen van de belangen van de donateurs. Die zijn gewaarborgd dus als ING daar desondanks zwaar aan blijft tillen is dat alleen maar een bevestiging dat de aangevoerde gronden voor opzegging er met de haren bijgesleept zijn en dat de werkelijke reden – niet geassocieerd willen worden met de Stichting – anders was.

Ad iv)

26. ING doet een beroep op de informatieplicht en medewerkingsplicht uit de ABV. Aan die verplichtingen heeft de Stichting volledig voldaan. Zij heeft al die informatie verstrekt. Ook de beweerdelijke schending van de informatieplicht van de Stichting is een gelegenheidsargument van ING. De problemen die ING heeft geconstateerd, zijn allen opgelost. De donaties komen binnen op een rekening van een Stichting waarvoor zij zijn bedoeld. De lening, waarover vragen bestonden, is terugbetaald. De belangen van de donateurs zijn veilig, er is een meerhoofdig bestuur en voor de bank is volkomen duidelijk welke gelden worden ontvangen en hoe die worden uitgegeven, zodat er geen enkel risico is voor witwassen of voor terrorismefinanciering. Alle bezwaren zijn weg, maar ING beroept zich op een vertrouwensbreuk, terwijl gebleken is dat het wantrouwen niet terecht is. De enige daadwerkelijke opzeggingsgrond die de Stichting kan bedenken is dat ING simpelweg niet geassocieerd wil worden met de Stichting. Zij is het niet eens met de wijze waarop de Stichting opkomt voor haar ideologische doelstellingen.

Uitspraken van de Stichting in de media leiden niet tot rechtsgeldige opzegging

27. ING stelt dat zij de bankrelatie heeft opgezegd mede vanwege het niet respecteren van de "Omgangsregels ING". Zij stelt de uitlatingen van de Stichting in sociale media als opruiend te ervaren en mede daarom dreigend. De publieke uitlatingen van de Stichting zouden tevens het wettelijk verplichte klantonderzoek in diskrediet brengen en de vertrouwensrelatie verder hebben verstoord.
28. ING dient echter de contractuele relatie met de Stichting te beoordelen naar aanleiding van de verplichtingen die zij hebben uit hoofde van de Wwft en Wwft.
29. Binnen het huidige betalingsverkeer bieden systeembanken zoals de ING een nutsfunctie. Daar behoort ook bij dat er soms rekeningen worden verstrekt aan partijen die niets illegaals doen maar waar de bank zich toch liever niet mee associeert. ING heeft zelf ook de media opgezocht en dat heeft tot zeer veel nadelige publiciteit voor Engel en de Stichting geleid terwijl dat niet terecht was. Maar dat is geen reden dat de Stichting geen onderdeel uit mag maken van het betalingsverkeer.

30. ING redeneert nog als een particuliere partij aan wie volledige contractsvrijheid toekomt. Maar dat is zij niet. De banken hebben een spilfunctie in de huidige maatschappij waardoor we met zijn allen niet meer zonder kunnen. Zelfs als de banken het zeer bond maken zoals tijdens de kredietcrisis dan kunnen zij altijd rekenen op de belastingbetaler die de banken overeind zal houden om ergere consequenties van het maatschappelijk systeem te voorkomen. Bij die maatschappelijke functie behoort ook dat de bank een zeer dikke huid dient te hebben voor kritiek die zij vanuit sociaal media krijgt. Ik zag laatst een optreden van de zeer populaire punkband "Hang Youth". Zij zingen "Leg de zuid-as in de as". Daarmee doelt de band – naar ik vrees – mede op ING. Moeten de bankrekeningen van die jongens worden opgezegd? Moet de privé rekening van minister Hoekstra worden opgezegd toen hij kritiek had de ING top naar aanleiding van de miljoenenschikking die ING met het OM trof. Moet de rekening van de consumentenbond worden opgezegd toen de Consumentenbond kritiek had op het plan van ING om de klantgegevens te gebruiken voor het maken van reclame voor eigen producten van ING? Uiteraard niet. Mijn opvatting is dat banken in het algemeen en in casus dus ook ING veel te gemakkelijk roepen dat er sprake is van een vertrouwensbreuk. Natuurlijk is de Stichting boos. Zij wordt gedwongen drie procedures te voeren en allerhande tijd te steken in het verkrijgen van een bankrekening elders en zij is gedwongen zich te verdedigen in de media terwijl zij zich liever had bezig gehouden met de bestrijding van de Corona-maatregelen en het gemak waarmee de overheid zich allerhande bevoegdheden toe-eigende. Een in die boos kan er van alles worden geroepen maar dan is er nog geen vertrouwensbreuk die een opzegging van de bancaire relatie rechtvaardigt. En als er al een vertrouwensbreuk is dan wordt die eerder veroorzaakt door de wijze waarop ING met de belangen van de Stichting is omgegaan dan vise versa en kan ING die vertrouwensbreuk dus ook niet als opzeggingsgrond aanvoeren.

Stichting heeft voldoende inspanning verricht om een bankrekening bij andere bank te openen

31. ING voert aan dat zij de bancaire relatie heeft opgezegd mede vanwege het feit dat de Stichting niet voldoende heeft gedaan of niet voldoende heeft aangetoond dat zij zich heeft ingespannen om elders een bankrekening te verkrijgen. Dit is onjuist. Ik zal nogmaals uiteenzetten wat de Stichting heeft gedaan.
32. ING zegde niet alleen de bankrelatie met de Stichting op, maar ook die met de heer Engel zelf, inclusief al zijn bank- en verzekeringsproducten. Hij vond zelf na de opzegging onderdak bij de Bunq bank. Bunq was aldus de meest logische partij voor de aanvraag van de rekening van de Stichting. Bunq doet echter alleen particulieren en liet in het eerste gesprek weten dat de aanvraag om die reden zou worden afgewezen. Vervolgens is de Stichting naar de Regiobank (Volksbank) geweest. Ook daar is zij bij een lokale bankvestiging geweest. Regiobank heeft aangegeven dat de Stichting niet in aanmerking kwam voor een rekening omdat zij alleen regionale particulieren en bedrijven doen en geen goede doelen stichtingen.

33. Vervolgens is een aanvraag ingediend bij de Triodos bank en de Rabobank. Triodos heeft de aanvraag afgewezen omdat zij het niet met de Stichting eens was.² Van de gesprekken met Rabobank en SNS bank zijn bij kortgeding de geluidsbestanden ingebracht, omdat er geen schriftelijke aanvraagbevestigingen werden gestuurd door Rabobank en SNS. SNS en Rabobank gaven in die gesprekken beide aan dat er hoogstwaarschijnlijk zou worden afgewezen. Rabobank heeft telefonisch afgewezen en SNS heeft schriftelijk bevestigd de aanvraag niet meer in behandeling te nemen.
34. De afwijzingen van Triodos, Bunq, RegioBank en SNS Bank had de Stichting al voorafgaand aan het eerste kort geding. Toen stond er een dag na de zitting een intake gesprek gepland met de ABN AMRO Bank. Die aanvraag loopt nog steeds. ABN AMRO heeft nog geen officiële afwijzing verstuurd. Zij heeft echter allerhande vragen gesteld waarvan je je oprecht kunt afvragen wat daarvan de relevantie is. Zo wil ABN AMRO een uittreksel van Divine Investment Limited ontvangen. Divine was de partij die een garantstelling had afgegeven in de leningsovereenkomst, toen Engel tijdelijk een overbruggingskrediet van de Stichting kreeg. Allereerst had de Stichting die niet, dus moest zij met die vraag weer naar Divine. Divine is in het buitenland gevestigd dus dat duurde een tijdje. En toen de Stichting die informatie verstrekten wilde ABN AMRO allerhande gegevens hebben over de uiteindelijke aandeelhouders van Divine. Zulks terwijl er alleen maar een borgstelling was afgegeven welke nooit was aangewend en Divine verder in het geheel geen rol speelt. ABN AMRO bleef er vervolgens bij dat zij die informatie nodig heeft om de aanvraag verder in behandeling te nemen en dus is ook die aanvraag niet meer in behandeling aangezien de Stichting die informatie niet kent en Divine niet bereid is die informatie te delen met de ABN AMRO.
35. Daarnaast vraagt ABN AMRO om alle processtukken van de procedure met ING. ABN AMRO wil voorkomen dat de Stichting een procedure tegen haar begint voor het verkrijgen van een bankrekening en daarom blijft zij maar vragen stellen. Een reële kans op toewijzing van de aanvraag is er nooit geweest.

3. Opzegging naar maatstaven van redelijk en billijkheid onaanvaardbaar

36. ING stelt in haar conclusie van antwoord dat een afweging van de belangen van partijen niet ertoe leidt dat de opzegging van de bankrelatie alsnog naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Zij stelt dat de Stichting een zwaarwegend belang heeft om over een bankrekening te beschikken, maar dat in dit geval het belang van de Stichting niet boven het belang van ING gaat. Volgens ING is het aan de eigen gedragingen en nalatigheid van de Stichting te wijten dat zij niet langer over een bankrekening kan beschikken. Het grootste

² Producties 17 en 18 van de dagvaarding in de bodemprocedure zijdens de Stichting.
Yur Advocaten & Consultants

verwijt is dat de Stichting zich na de opzegging onvoldoende heeft ingespannen om elders een bankrekening te openen.

37. De Stichting heeft er geen enkel bezwaar tegen om over te stappen naar een andere systeembank en heeft zich ook ingespannen om elders rekeningen te verkrijgen, maar dat heeft tot niets geleid.
38. Het zwaarwegende belang van de Stichting om de rekening te kunnen blijven gebruiken enerzijds en het belang van ING om van de Stichting af te komen is sinds de twee kortgedingen niet veranderd. Nog altijd weegt het belang van de Stichting om deel te kunnen nemen aan het girale betalingsverkeer vele malen zwaarder. Dat geldt des te meer nu ING geen nieuwe verwijten heeft jegens de Stichting. Nog altijd gaat het om de fusie en het niet verstrekken van de leningsovereenkomst. Die leningsovereenkomst heeft ING. Als zij had gewild had zij haar cliëntenonderzoek lang en breed kunnen afronden. Maar dat doet ze niet omdat ze dan tot de conclusie zou komen waartoe de voorzieningenrechter in het eerste kort geding ook kwam, namelijk dat er in het kader van de verplichtingen van de Wwft en de Wft helemaal niets op de Stichting is aan te merken. En de fusie, daar is ook niets mis mee. Het zorgde er juist voor dat het oneigenlijk gebruik van de rekening van DancaMundo werd hersteld.
39. Dat ING hierdoor met een klant geconfronteerd werd waarmee zij feitelijk niet had willen controleren is de reden dat wij hier zitten. De controverse die de Stichting kennelijk oproept, is de daadwerkelijke opzeggingsgrond. Triodos Bank gaf dat bij haar afwijzing ook min of meer toe. Dit legt dan ook een maatschappelijk probleem bloot. Banken proberen met gebruikmaking van de bepalingen uit de Wwft en de Wft af te komen van zakelijke klanten waarmee zij zich niet willen associëren. Dat kan zijn omdat zij menen dat het aan de criminaliteit is gelieerd. Ook in de jurisprudentie is zichtbaar dat de bankrelaties met motorclubs, bordeelhouders, of coffeeshop- exploitanten (meermaals) gepoogd worden te beëindigen. Daar komen nu kennelijk ideële stichtingen en of verenigingen bij. Onlangs verscheen er in het nieuws dat ING op dit moment alle stichtingen en verenigingen weert, omdat zij het te druk heeft met het controleren van nieuwe en bestaande klanten van mogelijke witwaspraktijken (**productie 36**).
40. Dit gaat ver. Het hebben van een betaalrekening is een nutsvoorziening. Banken hebben door de wetgever weliswaar een rol toebedeeld gekregen als poortwachter, maar ING schiet daarin nu door. ING mag het dan niet eens zijn met de ideologieën van de Stichting, maar dat betekent niet, zoals de voorzieningenrechter reeds oordeelde in het vonnis van 1 juni 2021: *“dat zij Viruswaarheid.nl, die strijdt voor een democratische rechtsstaat en dat doel tracht te verwezenlijken door het voeren van juridische procedures, haar activiteiten onmogelijk mag maken doordat zij niet over de gelden op haar bankrekening kan beschikken”*.

4. Conclusie

41. Op grond van het bovenstaande geldt dat de opzegging van de bankrelatie door ING niet rechtsgeldig is, vanwege het ontbreken van een voldoende zwaarwegende grond. Bovendien is de opzegging door ING naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar, nu de Stichting hiermee geheel wordt uitgesloten van het girale betalingsverkeer.

42. De vorderingen liggen voor toewijzing gereed.

Advocaat

Deze zaak wordt behandeld door:

mr. J.B. Maliepaard

Correspondentie aan:

3006 AD ROTTERDAM

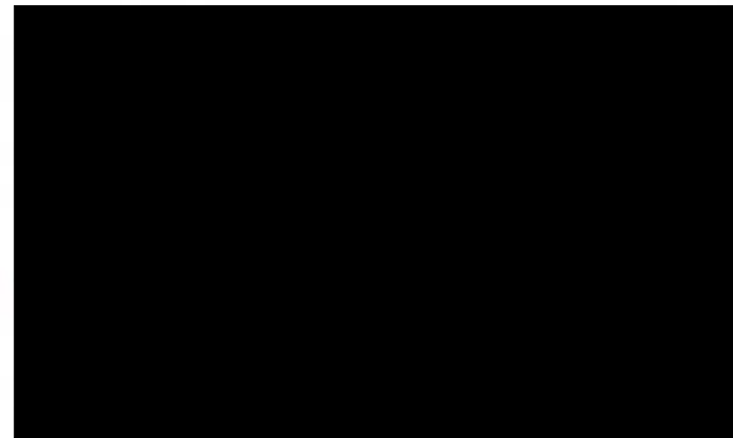
Telefoon kantoor:

Telefoon direct:

Fax:

E-mail:

Dossiernummer:

D106082